

Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

Навчально-науковий інститут бізнесу та інформаційних технологій
Кафедра геодезії та землеустрою

СИЛАБУС

освітнього компонента

Навчальна дисципліна – ДЕРЖАВНИЙ КОНТРОЛЬ ЗА ВИКОРИСТАННЯМ ТА ОХОРОНОЮ ЗЕМЕЛЬ

Освітній рівень	Другий (магістерський)	
Програма навчання	вибіркова	
Галузь знань	19	Архітектура та будівництво
Спеціальність	193	Геодезія та землеустрій
Освітня програма	Землеустрій та кадастр	
Обсяг дисципліни	4,0 кредити ECTS (120 академічних годин)	
Види аудиторних занять	Лекції, практичні заняття	
Індивідуальні та (або) групові завдання	Розрахунково-графічна робота	
Форми семестрового контролю	Залік	

Викладач:

Колосюк Анатолій Анатолійович, к.е.н., доцент, завідувач кафедри геодезії та землеустрою, kaa@ogasa.org.ua

В процесі вивчення даної дисципліни студенти **ЗНАЙОМЛЯТЬСЯ ІЗ ТЕОРЕТИЧНОЮ БАЗОЮ ЗНАНЬ, МЕТОДАМИ ДЕРЖАВНОГО КОНТРОЛЮ ЗА ВИКОРИСТАННЯМ ТА ОХОРОНОЮ ЗЕМЕЛЬ, ОСОБЛИВОСТЯМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО КОНТРОЛЮ ЗА ВИКОРИСТАННЯМ ТА ОХОРОНОЮ ЗЕМЕЛЬ ОКРЕМИХ АДМІНІСТРАТИВНИХ ТА ПРОСТОРОВО-ТЕРИТОРІАЛЬНИХ УТВОРЕНЬ.**

Наприклад: розкриття змісту основних принципів здійснення державного контролю за використанням та охороною земель, спрямовані на забезпечення раціонального використання і відтворення природних ресурсів та охорону довкілля.

Передумовами для вивчення дисципліни є набуття теоретичних знань та практичних навичок за такими дисциплінами: Землеустрій, Державний земельний кадастр, Раціональне використання та охорона земель, Економіка природокористування, Управління земельними ресурсами.

Диференційовані програмні результати навчання:

знати:

- систему, принципи організації та здійснення державного контролю за використанням та охороною земель;
- структуру та основні складові елементи системи державного контролю за використанням та охороною земель, його завдання та функції;
- правові, економічні та соціальні основи організації здійснення державного контролю за використанням та охороною земель, спрямовані на забезпечення раціонального використання і відтворення природних ресурсів та охорону довкілля;
- призначення державного контролю за використанням та охороною земель та порядок його проведення на національному, регіональному і локальному рівнях;
- перелік та змістовні характеристики груп об'єктів державного контролю за використанням та охороною земель на національному, регіональному і локальному рівнях.

володіти:

- теоретичними знаннями про поняття, принципи та основні методи навчальної дисципліни;
- нормативно-правовою базою у сфері забезпечення державного контролю за використанням та охороною земель;
- засобами планово-картографічного відображення інформації, технологією польового та картографічного аналізу;
- фаховою термінологією, навичками логічного та послідовного викладання тематичного матеріалу із дотриманням вимог нормативних документів.

вміти:

- визначати методи спостережень за зміною показників державного контролю за використанням та охороною земель, у т.ч. із урахуванням джерел забруднення;
- аналізувати та обробляти інформацію про стан навколишнього середовища;
- своєчасно визначати наявність небезпечної ситуації для навколишнього середовища;
- прогнозувати поліпшення або погіршення екологічної обстановки навколишнього середовища у на обраній для дослідження території;
- визначити та оцінювати заходи щодо запобігання збиткам і витрати на реалізацію заходів щодо зниження ризику антропогенного впливу на навколишнє середовище;
- обирати методи упередження, прогнозування та оцінки наслідків природньо-техногенних аварійних та надзвичайних ситуацій.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№п/п	Назва тем	Кількість годин		
		лекції	практичні	самостійна
1	2	3	4	5
1	Основні поняття, принципи, класифікація систем державного контролю за використанням та охороною земель в Україні. Історичні аспекти формування поняття. Об'єкти, завдання та методи моніторингу за використанням та охороною земель. Земля як об'єкт державного контролю та охорони	2	2	10
2	Поняття моніторингу навколишнього середовища. Забезпечення раціонального використання і відтворення природних ресурсів та охорона довкілля.	2	2	8
3	Загальнодержавна програма використання та охорони земель. Зміст та стан реалізації	4	2	10
4	Основні завдання та принципи державного контролю за використанням та охороною земель.	4	2	8
5	Склад та завдання органів, на які покладено державний контроль за використанням та охорони земель, дотриманням вимог законодавства України про охорону земель, проведення моніторингу родючості ґрунтів	4	2	10
6	Організація і здійснення державного контролю за використанням та охороною земель, дотриманням вимог законодавства України про охорону земель та проведення моніторингу ґрунтів	2	2	8
7	Повноваження державних інспекторів у сфері державного контролю за використанням та охорони земель та дотриманням вимог законодавства України про охорону земель	2	2	8
8	Соціально-екологічний та громадський моніторинг у сфері державного контролю за використанням та охорони земель та дотриманням вимог законодавства України про охорону земель	2	1	8
9	Обсяги та джерела фінансування державного контролю за використанням та охороною земель та дотриманням вимог законодавства України про охорону земель	2	1	2
	Всього	24	16	80

Критерії оцінювання та засоби діагностики

Мінімальний рівень оцінювання щодо отримання «заліку» за навчальною дисципліною «Державний контроль за використанням та охороною земель» складає 60 балів і може бути досягнене наступними засобами оцінювання:

Засоби оцінювання		Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
Вид контролю	Кількість у семестрі		
1	2	3	4
<i>Поточний</i> контроль знань:			
- усне опитування або письмовий експрес-контроль на практичних заняттях та лекціях	кожне заняття	30	45
- практичні роботи (виконання та захист)	11		
- розрахунково-графічна робота	1	15	25
<i>Підсумковий</i> контроль знань - залік	1	15	30
Разом		60	100

З дисципліни передбачено виконання **розрахунково-графічної** роботи з теми «Державний контроль за використанням та охороною земель заданого адміністративно-територіального утворення».

Робота складається з двох частин: розрахункової та графічної і виконується у вигляді пояснювальної записки, що включає графічну частину (формат А-3).

Два рази за семестр проводяться експрес контроль знань – **стандартизовані тести** (20 тестових питань), наприклад:

- Закінчіть визначення поняття «невикористання земельної ділянки, переданої під забудову», це порушення особою встановлених при передачі у власність або у користування земельної ділянки:
 - граничних термінів її забудови;
 - граничних розмірів її забудови;
 - граничних умов її забудови;
 - граничних характеристик її забудови.
- До основних завдань органів, на які покладено державний контроль за використанням та охороною земель на входить
 - екологічний аудит реалізації державної політики у сфері охорони та раціонального використання земель;
 - забезпечення додержання органами державної влади, органами місцевого самоврядування, фізичними та юридичними особами земельного законодавства України;
 - забезпечення реалізації державної політики у сфері охорони та раціонального використання земель;
 - запобігання порушенням законодавства України у сфері використання та

охорони земель, своєчасне виявлення таких порушень і вжиття відповідних заходів щодо їх усунення.

Підсумковий контроль знань здійснюється у вигляді заліку.

Інформаційне забезпечення

Основна література

1. Навчальний посібник для вивчення дисципліни «Моніторинг довкілля» для студентів напряму підготовки 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр». – Полтава: ПолтНТУ, 2016. – 117 с.
2. Моніторинг довкілля : підручник / [Боголюбов В.М., Клименко М.О., Мокін В. Б. та ін.] ; під ред. В. М. Боголюбова. [2-е вид., перероб. і доп.]. — Вінниця : ВНТУ, 2010. — 232 с.
3. Величко О.М., Зеркалов Д.В. Екологічний моніторинг: Навчальний посібник. - К.: Науковий світ, 2001. – 205 с.
4. Ломницька, Ярослава Федорівна. Склад та хімічний контроль об'єктів довкілля [Текст] : навч. посіб. /Я.Ф.Ломницька, В.О.Василечко, С.І.Чихрій, 2011. - 589 с.
5. Тарасова, В. В. Екологічна стандартизація і нормування антропогенного навантаження на природне середовище [текст]: навч.посіб./ В.В. Тарасова, А.С.Малиновський, М.Ф.Рибак. - К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 276 с.
6. Мониторинг и методы контроля окружающей среды /Ю.А. Афанасьев, С.А.Фомин, В.В. Меньшиков и др. - М.: Изд-во МНЭПУ, 2001. – 337 с.
7. Майстренко В.Н., Хамитов Р.З., Будников Г.К. Эколого-аналитический мониторинг суперэкоотоксикантов. - М.: Химия, 1996. – 320 с.
8. Тинсли И. Поведение химических загрязнителей в окружающей среде. М.: Мир, 1982. – 486 с.
9. Экология города /Под ред Ф.В.Стольберга. - К.:Либра, 2000. – 464с.
10. Скурлатов Ю.И., Дука Г.Г., Мизути В. Введение в экологическую химию. М.: Высшая школа, 1994. – 400 с.
11. Сохнич А.Я., Богіра М.С., Солярчук Д.І., Горлачук В.В., Песчанська І.М. Моніторинг земель: Підручник/ за ред. д.е.н. Сохнича А.Я. – Львів: «Компанія «Манускрипт», 2008. – 264 с
12. Сохнич А.Я., Горлачук В.В., Смірнов С.І., Сохнич О.А. Моніторинг земель: технологічні засади Українські технології, 2005.- 216 с.

Допоміжні джерела інформації

1. Израэль Ю.А. Экология и контроль состояния среды. - Л.: Гидрометеиздат, 1984. – 376 с.
2. Безуглая Э.Ю. Мониторинг состояния загрязнения атмосферы в городах. - Л.: Гидрометеиздат, 1986. – 322 с.
3. Маннинг У.Д., Федер У.А. Биомониторинг загрязнения атмосферы с помощью

растений. - Л.: Гидрометеиздат, 1985. – 143 с.

4. Фомин Г.С., Ческис А.Б. Вода. Контроль химической, бактериальной и радиационной опасности по международным стандартам. Справочник. - М.: Изд-во "Геликон", 1992. – 550 с.

5. Дмитриев М.Т., Казнина Н.И., Пинигина И.А. Санитарно-химический анализ загрязняющих веществ в окружающей среде. - М.: Химия, 1989. – 368 с.

6. Быков А.А. Моделирование природоохранной деятельности. - М.: НУМЦ Госкомэкологии России, 1998. – 179 с.

7. Наказ МО України про затвердження “Положення про державний моніторинг навколишнього природного середовища”//Відомості Верховної Ради України. – 1998. - № 38-39. – С.248-298

8. Міністерство екології та природних ресурсів України: <http://www.menr.gov.ua>

9. Інформаційно-аналітичний центр Державної системи моніторингу довкілля:<http://www.ecobank.org.ua/Pages/default.aspx>

10. Закон України “Про охорону атмосферного повітря”//Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1992, № 50, ст.678

11. Постанова Кабінету Міністрів України від 5 грудня 2007 р. № 1376. – “Про затвердження Державної цільової екологічної програми проведення моніторингу навколишнього природного середовища”. Київ, 2007.